ESEI BIBLIOGRAFI

Sejarah pertahanan Singapura adalah satu topik yang besar dan sangat menarik untuk dikaji. Perkembangan dan perlaksanaannya adalah seiring dengan keterampilan Singapura sebagai sebuah pelabuhan entrepot. Kebanyakan sarjana yang menulis tentang sejarah pulau ini gagal menitikberatkan isu pertahanannya. Kepentingan aspek keselamatan dan pertahanan kelihatan begitu kabur dalam rentetan sejarah di zaman kolonial. Kekosongan ini begitu dirasai semasa penyelidikan tesis dijalankan.

Tidak banyak buku sejarah Singapura yang dapat dijadikan sebagai panduan. Sungguhpun terdapat kajian-kajian ilmiah berkenaan beberapa aspek dalam sejarah Singapura, namun ia masih tidak banyak membantu. Sementara itu, para sarjana sejarah Singapura kelihatan lebih tertarik dengan kisah kegemilangan "pulau pelabuhan" ini sebagai pusat dagangan dunia di Timur. Biarpun mereka menggunakan sumber rujukan yang sama sepertimana kajian tesis ini, akan tetapi mereka gagal melihat faktor pertahanan sebagai isu utama yang dibincangkan sepanjang masa. Dalam erti kata lain, sarjana-sarjana sejarah Singapura seolah-olah telah mengenepikan faktor pertahanan sebagai sebahagian daripada fakta penting dalam sejarah pembangunan Pulau Singapura dan wilayahnya.

Dengan itu, koleksi dokumen asal yang telah dimikrofilem dan dimikrofiskan menjadi petunjuk yang terbaik dalam penulisan tesis ini. Terdapat sebilangan sumber primer yang digunakan untuk mencakupi tempoh kajian penyelidikan. The Colonial Office, Straits Settlements Correspondence, Public Record Office , Great Britain, Vol. 1-680, Tahun 1838-1946 (C.O. series 273) menjadi sumber rujukan utama dalam penulisan tesis ini. Namun begitu, set-set dokumen dalam Straits Settlements Factory Records seperti RNLA, Singapore : series A-Z (tahun 1807-1864) dan series AA-FF (tahun 1828-1861) serta IOL, Great Britain : Vol. 1-172 (tahun 1769-1829) juga banyak digunakan. Koleksi dokumen tersebut digunakan untuk mendapatkan data bagi tempoh kajian yang meliputi dari tahun 1819-1867.

Kumpulan dokumen berkenaan pertahanan Singapura dalam C.O. series 273 adalah lebih jelas dan tersusun semenjak tahun 1867. Ia mungkin adalah kesan daripada perpindahan pentadbiran koloni Negeri-Negeri Selat dari India ke London. Namun semenjak tahun 1928, iaitu selepas pelan induk pengkalan laut Singapura yang dikeluarkan pada tahun 1927, data atau dokumen berkenaan pertahanan pulau ini begitu sukar ditemui.

Dokumen-dokumen dalam Straits Settlements Factory Records (salinan mikrofilem) merupakan manuskrip tulisan tangan.

Tulisannya agak sukar difahami. Adakalanya ia tidak mempunyai indeks, nombor folio ataupun tarikh yang jelas. Proses pemikrofileman hanya dapat menyelamatkan manuskrip-manuskrip ini daripada lupus. Namun kelemahannya yang paling ketara adalah seringkali terdapat dokumen yang terlalu gelap atau kabur. Ini menyukarkan pembacaan dan pemahaman terhadap dokumen yang dikaji.

Di samping itu, dokumen-dokumen seperti **Straits Settlements Sessional Papers : Straits Settlements Legislative Council Proceedings** (tahun 1855-1938), **House of Commons Parliamentary Papers, Singapore and Straits Directory** (tahun 1880-1921) dan **Annual Reports Straits Settlements** (tahun 1890-1929) juga digunakan. Data dalam kumpulan dokumen ini banyak membantu untuk melihat perkara yang timbul atau diperbincangkan di Singapura. Akhbar **Singapore Free Press** dan **Straits Times** turut menjadi sumber rujukan yang sangat menarik untuk dikaji. Ia memberikan gambaran berkenaan isu keselamatan dan pertahanan sejagat dari satu dimensi yang agak berbeza dan luas. Melalui isu-isu di akhbar ini, kepentingan keselamatan Singapura kepada Empayar Inggeris menjadi lebih jelas.

Terdapat beberapa laporan dalam The Colonial Office series 273 yang sangat berguna dalam penulisan tesis ini. Ia adalah laporan bercetak yang tidak diterbitkan. Dokumen-dokumen yang menerangkan

tentang isu perbelanjaan dan perlaksanaan kerja-kerja pertahanan koloni Negeri-Negeri Selat khususnya Singapura, adalah terdiri daripada Report Of The Committee On Colonial Military Contributions, Section 1. The Straits Settlements : CO 273/156, laporan Sir Hercules Robinson yang dibuat pada tahun 1864 dan beberapa dokumen berkenaan pertahanan Singapura dan wilayahnya dalam The Colonial Office, Colonies, General. Supplementary Original Correspondence, Straits Settlements, Federated Malay States and Singapore, Public Record Office, Great Britain, tahun 1887-1896 (Colonial Office series 537). Dokumen-dokumen berkenaan menerangkan secara terperinci tentang kedudukan pertahanan dan senjata bagi "pulau pelabuhan" ini.

Perkara yang berkaitan dengan perbelanjaan dan pembinaan pengkalan laut Singapura pula boleh dirujuk kepada dokumen Military Contribution Committee, 1927, no. fail : 28222, dalam CO 273/541, no. 28222, Singapore Base : Report Of The Commission, 1927, no. fail : 28096, dalam CO 273/538 dan Singapore Naval Base dalam CO 273/534 : C.I.D. kepada Pejabat Perang, 15 Jun, no. fail : 12606. Laporan-laporan bercetak yang tidak diterbitkan ini memberikan data-data teknikal tentang pembinaan dan kedudukan kerja pertahanan yang dibangunkan.

Terdapat lembaran-lembaran peta berkenaan pertahanan Singapura dalam koleksi dokumen The Colonial Office Straits Settlements

Correspondence, series 273. Ia memberikan satu fahaman tentang kepentingan serta kesungguhan pihak Imperial Inggeris meletakkan Singapura dalam peta pertahanan dunia dan pengaruh mereka. Keadaan salinan peta daripada mikrofilem tersebut adalah kurang memuaskan. Dengan itu, sebahagian daripada peta yang berkaitan dengan penyelidikan ini terpaksa dilukis semula dalam skala yang lebih sesuai. Peta-peta asal daripada salinan mikrofilem boleh dilihat di bahagian Lampiran Salinan Peta Asal di dalam tesis ini.

Secara kesimpulannya, perkembangan sejarah pertahanan Singapura adalah satu topik yang sangat penting. Polisi perdagangan dan pengaruh Inggeris di rantau Asia Tenggara serta perluasan kuasa Imperialis lain di Timur secara disedari atau tidak, telah mempergiatkan perlaksanaan kerja pertahanan di Pulau Singapura dan wilayahnya. Daripada penyelidikan yang dijalankan ini, dapat ditafsirkan bahawa pembangunan pertahanan Singapura akan sentiasa diselubungi dengan hiruk-pikuk aktiviti perdagangan di pelabuhannya.

BIBLIOGRAFI

1. Sumber Utama

i. Manuskrip

Straits Settlements Factory Records (RNLA, Singapore : Series A-Z), Tahun 1807-1864.
(Salinan Mikrofilem)

Series A : Penang, Singapore and Malacca Consultations, 1806-30.

Series B : Penang Despatches to London, 1805-30.

Series L : Raffles's Administration, 1814-23.

Series N : Singapore : Resident's Diary, 1827-9.

Series R : Governor's despatches to Bengal, 1831-67.

Series S : Bengal Letters to Governor, 1830-66.

Series T : Governor's Letters to and from Madras, 1847-63.

Series U : Governor's Letters to Resident Councillors, 1831-67.

Series V : Miscellaneous Letters from the Governor, 1824-67.

Series W : Miscellaneous Letters to the Governor, 1830-66.

Series Z : Governor's Letters to Singapore, 1827-64.

Straits Settlements Factory Records (RNLA, Singapore : Series AA-FF), Tahun 1828-1861.
(Salinan Mikrofilem)

AA : Letters from the Resident Councillor Singapore to Governor, 1828-67.

BB : Singapore : Miscellaneous In, 1823-66.

FF : Straits Settlements : Miscellaneous, 1855-74.

Straits Settlements Factory Records (IOL, Great Britain : Vol. 1-172), Tahun 1769-1829.
(Salinan Mikrofilem)

The Colonial Office, Colonies, General. Supplementary Original Correspondence, Straits Settlements, Federated Malay States and Singapore, Public Record Office, Great Britain, Tahun 1887-1896 (Colonial Office, Series 537).
(Salinan Mikrofilem)

The Colonial Office, Straits Settlements Correspondence, Series 273 : Public Record Office, Great Britain, Vol. 1- 680, Tahun 1838-1946.
(Salinan Mikrofilem)

ii. Laporan Bercetak Yang Diterbitkan

Annual Reports Straits Settlements, Tahun 1890-1929, Singapore, Government Printer.
(Salinan Mikrofilem)

House of Commons Parliamentary Papers, Tahun 1890-91, Vol. 57, hal. 378-475.
(Salinan Mikrofis)

Report On The Straits Transfer Question By The Committee At The Town Hall Public Meeting, Singapore, Straits Times Press, 1864.
(Salinan Mikrofilem)

Singapore and Straits Directory, Tahun 1880-1921, Singapore, Government Printer.
(Salinan Mikrofilem)

Straits Settlements Sessional Papers, Straits Settlements Legislative Council Proceedings, Tahun 1855-1900, (Colonial Office, Series 275).
(Salinan Mikrofilem)

Straits Settlements Sessional Papers, Straits Settlements Legislative Council Proceedings, Tahun 1901-1938.
(Salinan Mikrofis)

iii. Laporan Bercetak Yang Tidak Diterbitkan

Defences Of Singapore : CO 273/108 : Gabenor kepada Pejabat Kolonial, 29 Apr. 1881, desp. Secret, ff.316-362.

Military Contribution Committee, 1927, no. fail: 28222, dalam CO 273/541, ff. 1-65.

Report Of The Committee On Colonial Military Contributions. Section 1. The Straits Settlements : CO 273/156 : Pejabat Perang kepada Pejabat Kolonial, 11 Ogos 1888, desp. War, ff. 774-839.

Report On The Military Defence Of Straits Settlements : CO 273/8 : H. Robinson kepada Pejabat Perang, 25 Jan. 1864, ff. 488-543.

Singapore Base : Land for fixed defences, 1927, no. fail : 28059 A, dalam CO 273/537, ff. 1-69.

Singapore Base : Land for fixed defences, 1927, no. fail : 28059 B, dalam CO 273/537, ff. 1-37.

Singapore Base : Report Of The Commission, 1927: no. fail: 228096 dalam CO 273/538, ff. 1-67.

Singapore Naval Base : CO 273/534 : C.I.D. kepada Pejabat Perang, 15 Jun 1926, Secret, no. fail : 12606, ff. 1-27.

2. Sumber Sekunder

i. Buku

Anderson, F.M. & Hershey A.S., **Handbook For Diplomatic History Of Europe, Asia And Africa**, New York, Negro Universities Press, 1969.

Attiwill, K., **The Singapore Story**, London, Frederick Muller Ltd., 1959.

Barber N., **A Sinister Twilight; The Fall Of Singapore 1942,** Boston, Houghton Mifflin Co., 1968.

Bastin, J., **The British In The West Sumatra (1685-1825)**, Kuala Lumpur, University Malaya Press, 1965.

Boulger, D.C., **The Life Of Sir Stamford Raffles,** London, Horace Marshall & Son, 1897.

Buckley, C.B., **Anecdotal History Of Old Times**, Singapore, University Malaya Press, 1985.

Callahan R., **The Worst Disaster : The Fall Of Singapore**, California, University Of Delaware Press, 1977.

Chiang Hai Ding, **A History Of Straits Settlements Foreign Trade 1870-1915**, Singapore, National Museum, 1978.

Clive, D., **The Policy And Administration Of The Dutch In Java**, London, Oxford University Press, 1966.

Collis, M., **Raffles**, London, Faber & Faber Ltd., 1966.

Crisp, D., **Why We Lost Singapore**, London, Dorothy Crisp & Co. Ltd., 1944.

Earle, P., **Corsairs Of Malta & Barbary**, London, Siydwick & Jackson Ltd., 1970.

Ernest C.T. Chew and Edwin Lee (ed.), **A History Of Singapore**, Singapore Oxford University Press, 1991.

Falconer, J., **A Vision Of The Past : A History Of Early Photography In Singapore And Malaya**, Singapore, Times Editions, 1987.

Falk, S.L., **Seventy Days To Singapore**, New York, G.P. Putnam's Son, 1975.

Gibson-Hill, C.A., **Singapore Old Strait & New Harbour 1300-1870**, Singapore, Government Printing House, 1956.

Grenfell, R., **Main Fleet To Singapore**, Singapore, Oxford University Press, 1987.

Hahn, E., **Raffles To Singapore - A Biography**, Singapore, University Malaya Press, 1968.

Hall, D.G., **Sejarah Asia Tenggara**, Kuala Lumpur, Dewan Bahasa dan Pustaka, 1981.

Hogg, I.V., **Fortress, A History Of Military Defence**, London, Macdonald and Jane's, 1975.

Kennedy, P., **Strategy And Diplomacy 1870-1945**, London, George Allen & Unwin Ltd., 1983.

Keppel, H., **The Expedition To Borneo Of HMS Dido For The Suppression Of Piracy**, Vol. 2, London, Robson Levey & Frankly, Gt. New Street, Fetter Lane, 1845.

Kirby, S.W., **Singapore: The Chain Of Disaster**, London, Cassel & Co. Ltd., 1971.

Kop, G.G. van der, **Batavia, Queen City Of The East**, Batavia, G. Kolffe & Co., 1925.

Langer, W.L., **The Diplomacy Of Imperialism**, New York, Alferd A. Knopf, 1972.

Leasor, J., **Singapore : The Battle That Changed The World**, New York, Doubleday & Co., Inc., 1968.

Leifer, M., **Malacca, Singapore And Indonesia**, Netherlands, Sijthoff & Noordhoof, 1978.

Makepeace, W., Brooke, G.E., Braddel, R.J., **One Hundred Years Of Singapore**, Vol. 1 and 2, Singapore, Oxford University Press, 1991.

Marks, H.J., **The First Contest Of Singapore 1819-1924**, The Hague, Verhandelingen van het Koninklijk Instituut voor Taal- Land- en Volkenkunde, Vol. 27, 1959.

Mars, A., **British Submarines At War 1939-1945**, London, William Kimber & Co. Ltd., 1971.

Masanobu Tsuji, **Singapore The Japanese Version**, Sydney, Ure Smith Pty. Ltd., 1960.

McIntyre, W.D., **The Rise And Fall Of Singapore Naval Base 1914-1942**, London, Macmillan Press Ltd., 1979.

Miller, H., **Pirates Of The Far East**, London, Robert Hale & Co., 1970.

Moor, J.H., **Notices Of The Indian Archipelago And Adjacent Countries**, London, Frank Cass & Co. Ltd., 1968.

Neidpath, J., **The Singapore Naval Base And The Defence Of Britain's Eastern Empire, 1919-1941**, Oxford, Clarendon Press, 1981.

Nelson D., **The Story Of Changi**, Australia, Changi Publication Co., 1974.

Pearson, H.F., **People Of Early Singapore**, London, University Of London Press, 1955.

___________, **Singapore A Popular History 1819-1960**, Singapore, Eastern University Press Ltd., 1961.

Playfair, G., **Singapore Goes Of The Air**, New York American Book-Stratford, 1943.

Praat, J.T., **War And Politics In China**, London, Cape, 1943.

Roberts, D.R., **Sportlight On Singapore**, London, Times Press and Anthony Gibbs & Phillips Ltd., 1965.

Reith, G.M., **Hand Book To Singapore**, London, Oxford University Press, 1985.

Scidmore, E.R., **Java : The Garden Of The East**, Singapore, Oxford University Press, 1993.

Simson, I., **Singapore : Too Little Too Late**, Singapore, Asia Pacific Press, 1970.

Stockdale, J.J., **Sketches, Civil And Military Of The Island Of Java And Its Immediate Dependencies**, London, J.J. Stockdale, 1812.

Tarling, N., **British Policy In The Malay Peninsula And Archipelago 1824-1871**, London, Oxford University Press, 1969.

__________, **Piracy And Politics In The Malay World**, Singapore, Donald Moore Gallery, 1963.

Thomas, D.A., **A Battle Of Java Sea**, London, Andre Deutsch Ltd., 1968.

Turnbull, C.M., **A History Of Singapore 1819-1975**, London, Oxford University Press, 1977.

____________, **A History Of Singapore 1819-1988**, Singapore,

Oxford University Press, 1989.

_____________, **The Straits Settlements 1826-1867**, London, Oxford University Press, 1972.

Tyers, R., **Singapore, Then And Now**, Singapore, University Education Press, 1976.

Wilkes, C., **The Singapore Chapter Of The Narrative Of The United States Exploring Expedition During The Years 1838, 1839, 1840, 1841, 1842**, Singapore, Antiques Of The Orient Pte. Ltd., 1984.

Wilson, D., **East Meets West : Singapore**, Singapore, Times Printers, 1971.

Wurtzburg, C.E., **Raffles Of The Eastern Isles**, Singapore, Oxford University Press, 1984.

Zaide, G. F., **History Of The Filipino People**, Manila, The Modern Book Co., 1969.

Zaragoza, R. Ma, **Old Manila**, Singapore, Oxford University Press, 1990.

ii. Artikel

Boogars, G.E., "The Effect Of The Opening Of The Suez Canal On The Trade And Development Of Singapore", **JMBRAS**, Vol. 42, Part 2, 1969, hal. 208-245.

Francisco Malari, S.J., "Defences Of Bicol Towns In The Nineteenth Century", **Phillipines Studies**, Vol. 35, Manila, 1987, hal. 191-209.

Kathirithamby-Wells, "Early Singapore And The Inception Of A British Administration Tradition In The Straits Settlements (1819-1832)", **JMBRAS**, Vol. 42, Part 1, 1969, hal. 48-73.

Lofan, J.R., "Notices To Singapore", **JIAEA**, Vol. 7, 1953, (Cetakan Semula, 1970), hal. 325-357.

Loyre, G., "The Spanish Fort Of Iligan : 1750-60", **Philippines Studies**, Vol. 35, Manila, 1987, hal. 163-174.

Raffles T.S., "The Founding Of Singapore", 150th Anniversary Of The Founding Of Singapore, **MBRAS**, Singapore, Times Printers, hal. 87-93.

Salt A.E.W. and Heistand H.O.S., "Manila Walls And Their Fortifications", **Historical Bulletin**, Vol. 8, No. 4, Manila, The Philippine Historical Association, 1964, hal. 40-87.

iii. Surat Khabar

Singapore Free Press, Tahun 1835-1867.
(Salinan Mikrofilem)

Straits Times, Singapore, Tahun 1883-1940.
(Salinan Mikrofilem)

3. Bahan Yang Tidak Diterbitkan

Ali @ Zainal Abidin, " Sejarah Pembinaan Tambak Johor", Tesis Sarjana Muda Sastera, Jabatan Pengajian Asia Tenggara, Kuala Lumpur, 1991/92.

Faizah Samsudin, "Surat Ke Kabel Telegraf Ke Gelombang (Perkembangan Saluran Pos Dan Telegraf Di Singapura 1844-1941)", Jabatan Pengajian Asia Tenggara, Kuala Lumpur, Universiti Malaya, 1993/94.

Hanizah Idris, "Pembangunan Dan Perkembangan Infrastruktur Pelabuhan Singapura, 1819-1941", tesis Sarjana yang sedang disiapkan, Jabatan Pengajian Asia Tenggara, Kuala Lumpur, Universiti Malaya, 1994/95.

Hasliza Ibrahim, "Zaman Gelap Di Singapura, 1862-1953 : Antara Gas Dan Elektrik", tesis Sarjana Muda Sastera, Jabatan Pengajian Asia Tenggara, Kuala Lumpur, Universiti Malaya, 1993/94.

Ichiro Sugimoto, "Kepentingan Kapitalisme Di Negeri Johor, 1800-1957", Tesis Sarjana yang sedang disiapkan, Jabatan Pengajian Asia Tenggara, Kuala Lumpur, Universiti Malaya, 1994/95.

Jansen R.D., "The Idea Of Singapore As A Naval Base And The Abandonment Of That Idea, 1885-1905", Tesis Sarjana Muda, Singapura, Universiti Malaya, 1954.

Khatiravelu S., "Fortifications Of Singapore 1819-1942", Tesis Sarjana Muda Sastera, Singapore, Universiti Malaya, 1957.

Muhammad Raduan B. Mohd. Ariff, "Dari Pemungutan Tripang Ke Penundaan Udang : Satu Kajian Mengenai Sejarah Perkembangan Perusahaan Perikanan Di Borneo Utara 1750-1990", Tesis Kedoktoran, Jabatan Pengajian Asia Tenggara, Kuala Lumpur, Universiti Malaya, 1993.

Ruhana Fadzil, "Bekalan Air Ke Singapura (1824-1956), Tesis Sarjana Muda Sastera, Jabatan Pengajian Asia Tenggara, Kuala Lumpur, Universiti Malaya, 1993/94.

Shaharil Talib, "Singapore (1824-1958) : This is My island in the Sun", Department Of Southeast Asia Studies, University Malaya dalam 13th IAHA Conference, Tokyo, 1994.

Yusrina Yahaya, "Dari Angin Ke Arang Batu Ke Petroleum", Tesis Sarjana Muda Sastera, Jabatan Pengajian Asia Tenggara, Kuala Lumpur, Universiti Malaya, 1993/94.